

Steeds vaker wateroverlast in huis en natuur

6 maart 2025

Steeds meer mensen klagen over wateroverlast zowel in het eigen huis als in de natuur. Vooral in de duinen is het raak, veel paden zijn onbegaanbaar en een deel van het duinlandschap is veranderd in vijvers en meren. Wat is er aan de hand?

Photo by [Wim van 't Einde](#) on [Unsplash](#)

Water in natuur en woningen

“We zijn er best wel door overvallen”, zegt een boswachter van duinbeheerder PWN eind 2024. *“Deze wateroverlast zorgde ervoor dat recreanten voor het eerst op ondergelopen paden stuitten”.* In [Nationaal Park Zuid-Kennemerland](#) hadden de boswachters van duinbeheerder PWN er een dagtaak aan wandelaars in de

kerstvakantie op de paden te houden om de schade te beperken.

Maar was PWN wel overvallen door de wateroverlast vragen sommigen zich af. Vanaf eind 2023 geven bewoners die in de omgeving van Nationaal Park Zuid-Kennemerland aan dat de duinen blank staan. Zo spreken bewoners van Bloemendaal, Velzen en IJmuiden sinds begin 2024 in bij de gemeente en de Provincie.

Niet alleen duingebieden zijn deels ondergelopen. Ook boswandelaars bemerken hier en daar uitzonderlijk zompige paden.

Naast natuurgebieden is ook in duizenden woningen het afgelopen jaar de kelder ondergelopen en muren vochtig geworden waardoor gedeelten van het huis niet meer bewoonbaar zijn. In sommige gevallen stroomt het water letterlijk het huis in. De schade aan meubels is groot en de kosten van het aanleggen van drainagepompen en de energierekening hiervan loopt in de duizenden euro's.

Hoe nat was het nu?

Bronnen als het KNMI wijzen er op dat 2024 een [“extreem warm en zeer nat jaar](#) was.

Toch blijkt uit het onderstaande overzicht van het KNMI dat 986 mm regenval in 2024 niet uitzonderlijk is. In het jaar 2000 en 2019 viel vrijwel evenveel regen zonder dat op deze schaal natuurgebieden en kelders onderliepen. Daarnaast is het door het KNMI geleverde jaaroverzicht verre van compleet waardoor andere piekjaren mogelijk niet zichtbaar worden gemaakt.

Hoeveel regen is er de afgelopen jaren gevallen? [Bron KNMI](#).

1981-2010: 887 mm

1990: 764 mm

2000: 975 mm

2018: 582 mm

2019: 934 mm

2020: 856 mm

2024: 986 mm ([Bron: KNMI](#))

Wat dieper zoeken in het [KNMI-archief](#) duikt dit overzicht op.
Hierin vinden we nog meer 'extreem natte jaren':

1966: 1.023 mm

1968: 918 mm

1998: 984 mm

1999: 936 mm

2008: 915 mm

2019: 913 mm (niet gelijk aan bovenstaande KNMI-bron)

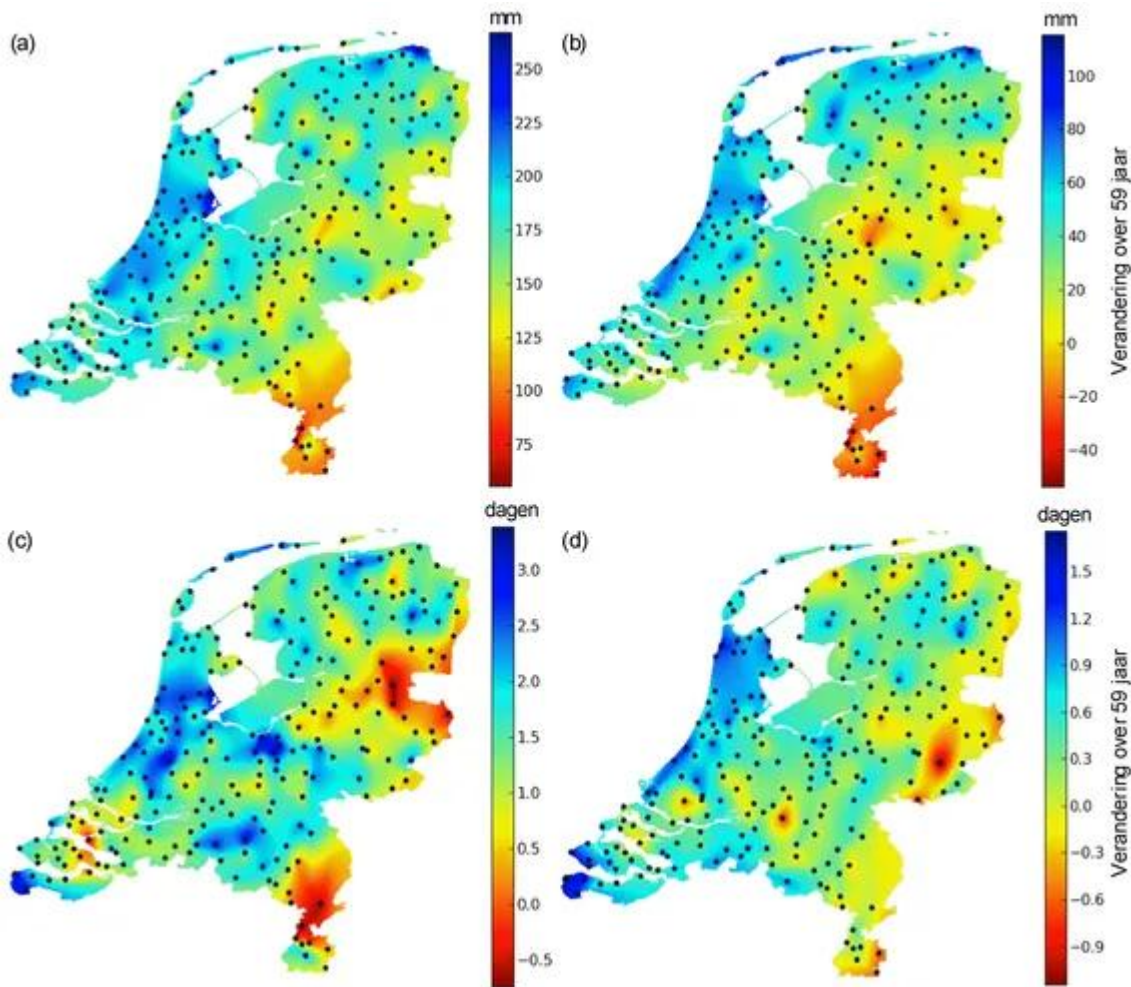
2020: 955 mm

2023: 1.116 mm

2024: 995 mm

Uit bovenstaande blijkt dat vooral 2023 een zeer nat jaar was. Echter ook in de ander bovengenoemde jaren kwam veel water naar beneden.

Bij deze cijfers moet bedacht worden dat het gemiddelden over het hele land zijn. In de kustgebieden regent het meer dan bovenstaande gemiddelden, in het oosten van het land valt minder regen dan de vermelde gemiddelden.

Verdeling neerslag over het land. (KNMI)

Klachten bij gemeenten

Bewoners sturen dringende mails over de wateroverlast naar zowel PWN, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Hoogheemraadschap Rijnland als ook Duinbehoud.

Niet alleen bewoners in de kuststreek klagen over wateroverlast, ook bewoners van Hilversum-Oost, Laren, Brabant, Friesland en Overijssel geven sinds 2023 aan wateroverlast te ervaren. Dat blijkt uit inspreekbrieven in de raadsinformatiesystemen van de gemeenten.

Bewoners geven bij de gemeente aan dat de wateroverlast en de kosten een grote aanslag zijn op hun fysieke en geestelijke gesteldheid. Niet alleen de woningen zijn beschadigd maar er wordt door bewoners ook aangegeven dat het onmogelijk is om door de duinen te wandelen en te fietsen. Waarbij de natuur in de duinen ook te lijden heeft onder deze hoge waterstand; bomen verrotten en de natuur gaat kapot. Inwoners geven daarbij ook aan dat zij nog nooit eerder last hebben

gehad van deze wateroverlast en dat dit voor het eerst in twintig of dertig jaar is.

De hoogte van het water maakt dat fietsers tot hun zadel door het water waden. Jaap Moerman van de Fietsersbond in het [Noord-Hollands Nieuws](#): “We kwamen enkele groepjes Duitse toeristen tegen die geen idee hadden wat ze aantreffen. ‘Dat zou bij ons meteen opgelost zijn’, zei één van hen.

Natuurlijkhebbers, bewoners maar [ook boeren hebben last van al dat water](#). Door de drassige gronden kunnen zij met de overwegend zware machines niet oogsten. Dat betekent minder voedselproductie.

Wateroverlast en drinkwatertekort

Partij Hart voor Bloemendaal, Forza in Castricum en Hart voor Hilversum nemen het op voor bewoners en hebben meerdere malen vragen gesteld aan het bestuur. Ook JA21 in de Provincie Noord-Holland en Overijssel heeft vragen gesteld aan gedeputeerde staten over de wateroverlast en het vernattingsbeleid van de overheid.

Het bestuur van de provincie verklaart dat er een watertekort zal dreigen voor 2030 en dat er door drinkwaterbedrijven, zoals PWN, onderzoek gedaan wordt naar het ondergronds opslaan van drinkwater in zoetwaterbellen.

Uit een Woo-verzoek met een mailwisseling vanaf 2021 tussen gemeenten, provincie Noord-Holland, PWN, Aveco de Bondt, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Hoogheemraadschap Rijnland en IVN blijkt dat er wel degelijk risico's bestaan voor wateroverlast voor stedelijk gebied bij de pilots in de duinen bij het aanleggen van zoetwaterbellen. Alle partijen zijn volgens deze mailwisseling hiervan op de hoogte!

Wateroverlast door natuur of de maatregelen?

De besturen van de gemeenten blijven ondertussen beweren dat de wateroverlast veroorzaakt wordt door de overvloedige regenval van het afgelopen jaar die wordt veroorzaakt door klimaatverandering. Daarmee blijft veel verwarring: zijn de proeven met de waterstanden ten behoeve van ondergrondse zoetwaterbellen of de aanzienlijke regenval van de laatste twee jaar de oorzaak? Of is het beide, waarmee menselijk handelen de natuurlijke ontwikkeling versterkt?

Tegen bewoners wordt gezegd dat zij zelf hun woningen waterdicht moeten maken en dat de verantwoordelijkheid niet bij de gemeente ligt. Eind 2024 heeft de Provincie Noord-Holland mede naar aanleiding van een verzoek van de gemeente Bloemendaal besloten om de veranderingen in de grondwaterstanden in de duinstreek en gemeente in samenhang opnieuw te analyseren. De uitkomsten van dit onderzoek zijn naar verwachting in het voorjaar van 2026 bekend.

Bewoners willen vanaf dag 1 betrokken worden bij dit onderzoek zodat zij ook de ruimte krijgen om hun standpunten aan te dragen. Omdat de tijd dringt en het niet zeker is of zij deze ruimte wel krijgen, wordt er een binnenkort een kort geding gestart waarvoor de bewoners op zoek zijn naar sponsors. De gemeente Bloemendaal laat ondertussen weten dat zij gaat kijken naar wat andere gemeente doen om de wateroverlast aan te pakken.

Waar beheer van infrastructuur, waaronder het waterbeheer mag worden gerekend, een klassieke overheidstaak is, wekt de reactie van sommige gemeenten verbazing. De bewoners kunnen tegen zoveel overlast amper individuele maatregelen treffen. Hier is de overheid aan zet.

Uw ervaringen

Wij zijn benieuwd naar uw ervaringen als bewoner en agrariër met de wateroverlast. Deel uw ervaringen met wateroverlast onder bij de reacties.

Meer berichten over De Grote Verbouwing van Nederland op koers2030.nl.